

Každý, kto dovŕši 50 rokov, by mal absolvovať test na okultné krvácanie v rámci preventívnej prehliadky u svojho praktického lekára raz za dva roky. Tí, ktorých rodičia alebo súrodenci mali rakovinu hrubého čreva, by mali ísť na preventívnu prehliadku skôr.

Na otázky čitateľov v rubrike Lekár radí odpovedá lekárka Ambulancie klinickej onkológie vo FNŠP Skalica, a.s. MUDr. Jana Mišová. témou je rakovina hrubého čreva.

Čo je to rakovina hrubého čreva?

Je to ochorenie, pri ktorom bunky výstelky hrubého čreva začnú nekontrolovateľne rásť. Čas medzi vznikom nádoru a jeho nárastom do štádia, ktoré spôsobuje problémy, trvá niekoľko rokov. Ak sa nádor zachytí včas, šanca na úplné vyliečenie je 93%. Mnoho nádorov hrubého čreva sa začína ako polypy, teda nezhubné výrastky črevnej sliznice, a preto je ich nutné preventívne odstrániť.

Prečo vzniká rakovina hrubého čreva?

Je to civilizačné ochorenie, ktoré má viacero príčin. Okrem dedičných predispozícií sú to tzv. rizikové faktory. Jedným z nich je vek nad 50 rokov, kedy výskyt tohto ochorenia výrazne stúpa. Ďalším je chronický zápal hrubého čreva. Sú to tiež už spomínané polypy. Významným rizikovým faktorom je strava s nedostatkom vlákniny a s vysokým obsahom živočíšnych tukov, vyprázaného a najmä údeného mäsa. Ďalej je to nezdravý životný štýl, ktorý vedie k obezite, fajčenie a nadmerná konzumácia alkoholu (najmä piva).

Akými vyšetreniami možno toto ochorenie včas odhaliť?

Sú to predovšetkým základné krvné testy (sedimentácia, krvný obraz) a vyšetrenie konečníka hmatom. Veľmi účinným a nenáročným vyšetrením je test na prítomnosť krvi v stolici (test na skryté čiže okultné krvácanie). Ani toto vyšetrenie však rakovinu hrubého čreva s istotou nevylúči. Preto je niekedy nutné presnejšie vyšetrenie pomocou kolonoskopu. Je to vyšetrenie hrubého čreva zvnútra pomocou hadičky, na konci ktorej je kamera. Umožňuje podrobne preskúmať celé hrubé črevo a pri podozrivom náleze odobrať vzorku tkaniva na histologické vyšetrenie.

Kto a kedy sa má dať vyšetriť?

Každý, kto dovŕši 50 rokov, by mal absolvovať test na okultné krvácanie v rámci preventívnej prehliadky u svojho praktického lekára raz za dva roky. Tí, ktorých rodičia alebo súrodenci mali rakovinu hrubého čreva, by mali ísť na preventívnu prehliadku skôr. Vždy, keď je prítomná krv v stolici (či už viditeľná alebo neviditeľná), je nutné absolvovať kolonoskopické vyšetrenie. Rakovina hrubého čreva v začiatočných štádiách nemá totiž žiadne príznaky. Ak sa objavia problémy so stolicou (striedanie zápchy a hnačky), bolesti brucha, strata hmotnosti alebo chudokrvnosť, vtedy je už rakovina hrubého čreva obvykle v pokročilom štádiu.

Dá sa rakovina hrubého čreva liečiť?

Vo včasnom štádiu, kedy je nádor len v sliznici hrubého čreva, stačí na vyliečenie operácia. V pokročilejšom štádiu je okrem operácie nutná aj chemoterapia prípadne ožarovanie. Ak sa zistia metastázy (najčastejšie v pečeni), je prognóza veľmi vážna. Niektoré metastázy je však možné vyoperovať a okrem klasickej chemoterapie máme k dispozícii aj modernú biologickú liečbu, ktorá významne predlžuje život našich pacientov.

Kde sídlia ambulancie klinickej onkológie?

Naše ambulancie sa nachádzajú na 1. poschodí pavilónu R (Pavilón biochémie a hematológie) v areáli FNsP Skalica, a.s.. Telefonický kontakt je 034/6969365 pre ambulanciu MUDr. Nečasa a linka 034/6969463 slúži pre volania do ambulancie MUDr. Mišovej. Prednostné poskytnutie ambulantnej starostlivosti vo vopred stanovený čas je spoplatnené sumou 9 EUR.